A°. 1851. N°. 293.

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 11 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 6 December.

Z. M. de Keizer is eenigzins ongesteld en geeft uit dien hoofde geene audientie. Een gerucht, alsof de aartshertog *Albrecht* onverwachts naar Hongarije was vertrokken, is ongegrond. De berigten, welke men dezer dagen uit Verona heeft ontvangen, melden, dat de maarschalk *Radetsky* steeds eene zeer goede gezondheid geniet. Op het oogenblik dat, de eerste telegrafische tijding van de in Parijs plaats hebbende gebeurtenis bij den Keizer werd aangebragt, was de generaal *Windischgrätz* voornemens deze residentie te verlaten, en daartoe reeds in zijn rijtuig gezeten. Op 's Keizers bepaald verzoek heeft hij van die reis afgezien.

Bij de beraamde herziening van de verordeningen op de gemeente-besturen, zullen de hoofdbeginselen der bestaande behouden blijven, maar daarentegen veranderingen worden gemaakt in de verordening op de verkiezing, en de voormalige, zeer nuttig bevondene bepalingen weder in het leven worden geroepen. Ook zal men weder meer gestrenge voorschriften ten aanzien van het toezigt der Regering op de aangelegenheden der gemeenten invoeren.

De alhier vereenigd geweest zijnde hongaarsche prelaten zijn, even als de primaat, weder naar hunne residentien vertrokken. De uitkomst hunner beraadslagingen zal der Regering worden voorgelegd.

Men verneemt van goederhand, dat het handels-verdrag tusschen Oostenrijk en Turkije den 12[den] der vorige maand door den Sultan is goedgekeurd. Het Konstantinopel wordt verder gemeld, dat de Sultan verlof heeft gegeven om aan de geleerden, welke op last van de Regering wetenschappelijke reizen ondernomen hebben, inzage te geven van de boeken en handschriften, die tot dus verre in de gewelven der schatkamer zijn bewaard geworden, en tot welke aan niemand toegang is verleend. Men beweert, dat daaronder belangrijke bescheiden worden gevonden, welke ten tijde van Sultan *Soliman* in Ofen en andere hongaarsche steden zijn veroverd.

FRANKFORT, 8 December.

[*Uit bijzondere berigten.*] De tijdingen uit Parijs, tot den dag van eergisteren des avonds, luiden in de gegevene omstandigheden, even als die uit de omliggende departementen, tamelijk bevredigend. De beurslieden beginnen dan ook te vertrouwen op het behoud der openbare orde. Dit is zeker, dat de maatregel van geweld van *L. Napoleon*, wat den aanvang betreft, is gelukt.

Men erkent, dat hij de omwentelingsgezinden daarbij in de eerste plaats heeft verslagen; maar onder de staatslieden, te dezer stede vereenigd, komt men ook vrij algemeen hierin overeen, dat de gevolgen dezer stoutmoedige onderneming nog kwalijk te berekenen zijn.

De *Prins van Pruissen* is heden over Maintz naar Koblentz vertrokken. Gisteren namiddag heeft de Vorst nog een groot gastmaal gegeven, waarbij echter geene andere personen dan militairen zijn genoodigd geworden.

Alhier is aangekomen de aartsbisschop *Viale-Prela*. Naar men verneemt, zal hij zich hier eenigen tijd ophouden. Het spreekt van zelf, dat met de komst van dien prelaat geruchten in verband worden gebragt ten aanzien van onderhandelingen van de Bonds-vergadering, over aangelegenheden, waarbij de belangen van de r. k. eeredienst van nabij betrokken zijn.

In het Bonds-paleis zijn heden verschillende commissien vereenigd geweest. Men verneemt van zeer goeder hand, dat er ernstig wordt aangehouden op het afdoen van onderscheidene zaken, welke steeds hangende zijn gebleven, en ten aanzien van welke men vooral in den tegenwoordigen tijd eene spoedige beslissing zeer wenschelijk en noodzakelijk acht.

De oostenrijksche gemagtigde voor de duitsche handels-aangelegenheden, d[r]. *Hock*, bevindt zich steeds in deze stad, en schijnt zoo spoedig niet naar Weenen te zullen terugkeeren als men had verwacht.

Die Senaat van Frankfort is nu bepaaldelijk door de Bonds-vergadering gelast geworden om de bescheiden van de duitsche Nationale Vergadering aan haar uitteleveren, en zal daaraan voldoen. Men verzekert echter, dat het gewigtigste document, namelijk de tot stand gebragte Rijks-constitutie, welke door al de leden dier vergaring is onderteekend, niet meer daaronder gevonden wordt.

De berigten uit Parijs zoowel, als uit Weenen, hebben heden alhier een zeer gunstigen invloed ter beurze gehad.

VAN DEN RIJN, 9 December.

De berigten uit Kopenhage van den 6[den] melden nog niets naders, ten aanzien der regeling der sleeswijksche zaken. Men stelde zich steeds voor, dat de tegenwoordige bewindslieden zouden aftreden, ten einde vervangen te worden door een ministerie *Molkè*, waarmede het stelsel dergenen, die geen ander Denemarken verlangen, dan tot den Eider, zoude vallen. Intusschen heeft de Koning goedgevonden, om de zitting van den Rijksdag nog gedurende twee maanden te verlengen.

— Men verneemt uit den Elzas, dat ook in Straatsburg, op het berigt der parijssche gebeurtenissen, nog al eenige onrust heeft geheerscht; doch dat men ook aldaar, ten minste eergisteren, weder tot rust was gekomen, waartoe de staat van beleg het zijne had bijgebragt. De militairen voorzien in de dienst en betoonen eene voortreffelijke krijgstucht. Geruchten omtrent verschil van gevoelens onder sommige regimenten, zijn ongegrond. De troepen verklaren zich vrij algemeen voor de zaak van *L. Napoleon*. Het herstel van de geheime stemming heeft in Straatsburg zoowel, als elders in den Elzas, een zeer goeden indruk gemaakt.

PARIJS, 8 December.

De Voorzitter der Republiek heeft eene proclamatie uitgevaardigd aan het geheele fransche volk, van den navolgenden inhoud:

„ Franschen! De onlusten zijn gedempt. Welk besluit ook door het Volk moge worden genomen, de maatschappij is gered.

„ Het eerste gedeelte van mijne taak is afgeloopen. Ik wist, dat het beroep, 't welk ik op de Natie heb gedaan, met het doel om een einde te maken aan den strijd der partijen, de openbare orde niet op eene ernstige wijze in de waagschaal zou stellen.

„ Waarom toch zou het Volk tegen mij zijn opgestaan?

„ Ingeval ik uw vertrouwen niet meer bezit, ingeval uwe gevoelens te mijnen aanzien zijn veranderd, is het niet noodig, om een kostbaar burgerbloed te vergieten. Het is genoeg, om bij de aanstaande stemming te dien opzigte van uwe veranderde denkwijze te doen blijken, door een tegen mij gerigt stembiljet in de bus te werpen.

„ Ik zal altijd het besluit des Volks eerbiedigen.

„ Maar zoolang de Natie niet zal hebben gesproken, zal ik steeds alles wat mogelijk is aanwenden; zal ik voor geene opoffering, hoe zwaar die ook wezen moge, terugdeinzen, om de misdadige ontwerpen te verijdelen van diegenen, welke uit partijzucht het algemeene belang willen in de waagschaal stellen. Voor het overige wordt die taak mij zeer gemakkelijk gemaakt.

„ Van de eene zijde heeft men kunnen ontwaren, hoe onzinnig het is, om te strijden tegen een leger, 't welk hecht zamengesloten is door de magtige banden der krijgstucht; 't welk bezield is met militair eergevoel, en bereid om zich voor het vaderland opteofferen.

„ Aan den anderen kant hebben de kalme houding der bevolking van deze hoofdstad en de afkeuring, waarmede algemeen de opstand werd gebrandmerkt, genoegzaan doen blijken, voor wien de hoofdstad zich verklaarde.

„ In die volkrijke kwartieren, waar vroeger de opstand steeds spoedig aanhangers vond onder de arbeiders, die zoo ligt te bewerken zijn, heeft ditmaal de regeringloosheid slechts afkeuring vonden, en de schandelijke opruijende taal harer aanhangers is met verachting beantwoord. Dank zij daarvoor gebragt aan de scherpzinnige vaderlandslievende bevolking van Parijs. Dat zij zich steeds meer en meer overtuigd houde, dat ik slechts één doel heb, namelijk: de bevordering van de rust en de welvaart van Frankrijk.

„ Dat het Volk voortga met het verleenen van zijne ondersteuning aan de overheid! dan zal het land, in volmaakte kalmte en rust, de plegtige handeling kunnen volvoeren, welke voor de Republiek een nieuw tijdperk zal openen."

Deze proclamatie schijnt een goeden indruk te maken. Algemeen is men van gevoelen, dat dit staatsstuk, even als de vroegere bescheiden van dien aard, met veel bekwaamheid is gesteld geworden en den Voorzitter, of diens bijzondere raadslieden, weder allezins eer aandoet. De algemeene gezindheid ten aanzien van den heer *L. Napoleon* is nog niet veel veranderd. Men schijnt ten aanzien van zijnen persoon vrij onverschillig te zijn. Aan die onverschilligheid zal echter waarschijnlijk de heer *L. Napoleon* de zege te danken hebben, welke hij, volgens veler gevoelen, van 14 tot 21 December zal behalen. De Natie heeft op 't oogenblik niemand, welke den heer *L. Napoleon* kan vervangen, en deze laatste is thans indedaad de eenige persoon, die de maatschappij kan redden door de onderdrukking der democratie. De wijze, waarop de ultra-Republikeinen onlangs te Parijs te werk zijn gegaan en zich nog voortdurend in de departementen doen gelden, kan indedaad worden aangemerkt als de beste verontschuldiging voor de dictatuur en *de Regering door het zwaard*, waaronder thans het land, nadat de vrijheid in losbandigheid was ontaard, gebukt gaat.

Uit bijkans al de departementen worden thans berigten ontvangen, waaruit blijkt, dat de Demagogen, de Socialisten, Communisten en andere lieden van dien stempel, het onderspit delven en weldra geheel onschadelijk zullen zijn. Niet minder dan 55 prefecten moeten te dien aanzien als 't ware gelijkluidende opgaven aan de Regering hebben gedaan. Dat dit voor 't oogenblik aan den heer *L. Napoleon* eene groote kracht moet geven, behoeft wel geene vermelding. Belangrijk zijn de woorden, welke een der voornaamste leden van het corps-diplomatique te dien opzigte heeft gesproken. Deze staatsman heeft namelijk onbewimpeld te kennen gegeven: „ dat Frankrijk, 't welk zoo dikwerf rampen over geheel Europa heeft gebragt, thans aan dat werelddeel eene weldaad bewijst. De zoo vreemde omwenteling toch, welke thans heeft plaats gehad, is geheel in 't voordeel der overige europesche Mogendheden. Het beginsel van gezag zegeviert over den revolutionairen geest, en men is eens en voor altijd gewaarborgd tegen de rampen en verwikkelingen, waardoor men in het verschrikkelijke jaar 1852 werd bedreigd. De overige Mogendheden hebben echter niet, zooals Frankrijk, zich te verantwoorden wegens het schenden van wetten en van het staats-verdrag, en wegens al de moeijelijkheden en bezwaren, welke van dergelijke handelingen een gevolg kunnen zijn."

De heer *L. Napoleon* schijnt steeds op een zeer goeden voet te zijn met den heer *de Montalembert*. Hij moet dezen clericalen aanhanger hebben te kennen gegeven: „ dat hij tot het einde dacht voltehouden; dat hij eene zending had te vervullen, en den revolutie-geest zou onderdrukken, of sneven."

Men is thans hier ter stede ijverig bezig, om de schade te herstellen, welke door het geweer- en kanonvuur onlangs is veroorzaakt. De Voorzitter *L. Napoleon* heeft eene commissie benoemd, om naar de geledene schade onderzoek te doen en deswegens verslag uittebrengen. De prefect van het departement der Seine is voorzitter dezer commissie, aan welke aanvankelijk een krediet van 200,000 fr. is verstrekt, om in de eerste behoefte te voorzien.

Verder worden er voortdurend krachtige maatregelen genomen, om de openbare orde te handhaven. Het schijnt, dat het 5[de] legioen van de nationale garde voor een groot gedeelte partij heeft getrokken voor de insurgenten. Vele in dat legioen dienende gardes hebben de stoutmoedigheid zoo ver gedreven van voor hunne woonhuizen met in het oog loopende letters te plaatsen: „ Uit dit huis zijn de wapenen overgegeven." De minister van Binnenl. Zaken heeft het genoemde legioen onverwijld ontbonden, en gelast, dat de manschappen zullen worden ontwapend.

De generaal *Lawoestine* schijnt meer te zijn aangesteld geworden, om te zorgen dat de nationale garde zich niet vertoonde gedurende den strijd tegen de Democraten, dan om over dat corps het bevel te voeren tot demping van den opstand. Men verzekert, dat de troepen de gestrengste orders hadden ten aanzien van die garde, en dat onder anderen 'was gelast, om elken tamboer van de nationale garde, die de trom mogt roeren om de manschappen onder de wapenen te roepen, op staanden voet dood te schieten.

Naar aanleiding van de verandering der *openbare* stemming over den Voorzitter in eene *geheime*, heeft de minister *de Morny* verordeningen uitgevaardigd, betreffende de wijze, waarop de bevolking in de gelegenheid zal worden gesteld om zich te verklaren ten aanzien van het tegenwoordige Hoofd der Republiek. Daaruit blijkt, dat tot de stemming slechts twee dagen, en wel de 20ste en 24ste December, zullen worden gebezigd en de stemgeregtigden hunne biljetten zullen kunnen inleveren ter plaatse, waar de gemeentebesturen vergaderen. In gemeenten, waar de bevolking zeer talrijk is, zal op meer dan ééne plaats kunnen worden gestemd. Op de stembriefjes zal alleen het woord *ja*, of het woord *neen*, mogen zijn geschreven, ten blijke van de aanneming of afkeuring van de door den Voorzitter in het decreet van 2 December gestelde verklaring. De stemgeregtigden zullen hunne biljetten *gesloten* inleveren. — De stemming zal plaats hebben met toepassing der beginselen van het algemeene onbeperkte stemregt, zoo als die zijn vervat in de wet van 15 Mei 1849, waarvan de hoofdbepaling is, dat kiesbevoegd is elk Franschman, die den ouderdom van 21 jaren heeft bereikt, in het bezit is van zijne burgerlijke en staatkundige regten, en gedurende zes maanden in eene en dezelfde gemeente heeft gewoond.

Het besluit, waarbij de departementen van de Herault en van de Gard in staat van beleg zijn gesteld, houdt in, dat die maatregel dringend noodzakelijk was, vermits nergens de geheime genootschappen met meer stoutmoedigheid te werk gingen, dan in die gewesten, en de bevolking daar maar al te zeer het oor leende aan de kwaadwillige bevorderaars der regeringloosheid. Te Clamecy, in het departement van de Nièvre, zijn de Democraten meester. Die stad wordt thans door de troepen werkelijk belegerd en zal, zoo men zich vleit, weldra moeten bukken. In de nabijheid van die plaats zijn verscheidene woonhuizen en buitenverblijven van vermogende lieden geplunderd.

In het departement van de Saône- en Loire hebben thans mede verregaande ongeregeldheden plaats. Aldaar zijn onder anderen in de gemeente Saint-Sorlin en elders de openbare kassen geplunderd.

Bij Cabestang, in het dep. v. d. Herault, zijn eenige vermogende Legitimisten in hunne woningen om hals gebragt. Te Beziers zijn mede moorden gepleegd. Te Joigny, in het dep. van de Yonne, zijn de geestelijken, de maire, de onder-prefect en verscheidene gensdarmes vermoord geworden, zonder dat iemand zich moeite heeft gegeven om deze en dergelijke euveldaden tegentegaan.

De laatste berigten uit Lyon, van 6 December, luiden gunstig ten aanzien van de handhaving der rust. De generaal *Castellane* ging voort met het nemen van krachtige maatregelen van voorzorg, en nooit te voren was daar ter stede eene zoo ontzagwekkende krijgsmagt ontwikkeld geworden. Te Straatsburg hebben de Demagogen, onder aanvoering van den beruchten *Flocon*, een der republikeinsche gezagvoerders van 1848, een aanslag beproefd, die echter geheel mislukt is. De dep. van den Boven- en Beneden-Rijn zijn echter in staat van beleg gesteld.

Niemand twijfelt er aan, of de overheid zal allerwegen, met behulp der gewapende magt, meester blijven. — Hier ter stede is de ongerustheid geheel geweken. — Gisteren waren al de schouwburgen weder geopend en over het algemeen geheel gevuld met toeschouwers.

— Het aantal staatslieden, die weigeren om zitting te nemen in de door den heer *Lodewijk Napoleon* benoemde Wetgevende Commissie, is en blijft steeds grooter dan aan het Hoofd der Republiek welgevallig kan zijn. De anti-Bonapartisten kunnen echter, bij de opheffing der vrijheid van de drukpers, de verklaringen, waarbij zij die benoeming van de hand wijzen, niet onder de menigte bekend krijgen. Eenige staatslieden, die zich daarover bij den minister *de Morny* beklaagd hebben, moeten tot antwoord hebben bekomen, dat de tegenstanders der Regering naderhand genoegzame gelegenheid zullen hebben om voor hunne denkwijze uittekomen, doch dat voor het oogenblik het Uitvoerende Bewind hunne namen noodig had in het algemeene belang, en dan ook de vrijheid had genomen om daarover te beschikken.

Onder de staatslieden welker namen op die wijze door het

Uitvoerende Bewind zijn gebruikt, behoort ook genoemd te worden de anti-Bonapartist *de Goulard*, welke op den 2den December gevangengezet is. De benoemde heeft aan den Voorzitter den navolgenden brief geschreven: „Zoo op het oogenblik verlaat ik de gevangenis Mazas en verneem ik, dat mijn naam voorkomt op de lijst der personen, welke door u zijn geroepen geworden om eene Wetgevende Commissie zamentestellen. Ik heb de eer u te verwittigen, dat ik volstrek weiger de betrekking te aanvaarden, welke gij mij wel hebt willen toevertrouwen. Mijne eer en mijn geweten verbieden mij, die aantenemen."

Ten aanzien van de Wetgevende Commissie, verneemt men, dat zij denkelijk woensdag of donderdag aanstaande hare eerste vergadering zal houden, ten einde te worden geconstitueërd, onder het voorzitterschap van den heer *L. Napoleon* zelven. Daarna zal zij al spoedig overgaan tot het ontwerpen eener nieuwe Constitutie. De minister van Justitie *Rouher* moet reeds ijverig bezig zijn met het verzamelen der bouwstoffen voor dat belangrijke werk. Men houdt het voor niet onmogelijk, dat men de Constitutie van 13 December 1799 tot voorbeeld zal nemen, waarbij het Consulaire Bewind is ingesteld geworden, en verder het Senatus-Consult van 18 Mei 1804. In dat geval zullen er twee Kamers in het leven worden geroepen. De Senaat zal bestaan uit 80 leden waarvan 41 (dat is één meer dan de helft) zullen worden benoemd regtstreeks door den Voorzitter der Republiek en de 31 overige mede door denzelven, doch uit eene voordragt van de departementale raadsvergaderingen.

De tweede of Wetgevende Vergadering zal bestaan uit niet meer dan 300 leden, welke niet regtstreeks zullen worden gekozen, maar met éne trap. Met toepassing van het algemeene stemregt zullen kiezers-vergaderingen worden benoemd en de kiezers-vergaderingen zullen de volks-vertegenwoordigers aanstellen. De duur der zittingen zal bij de wet bepaald worden en de beraadslagingen zullen altijd in een geheim committé plaats hebben. Alleen zullen de stemmingen over het geheel der wetsontwerpen in het openbaar geschieden.

Deze zijn de beginselen, welke, naar men van goederhand verzekert, door de Regering zullen worden voorgeslagen, om in de nieuwe staatsregeling te worden opgenomen.

Wat de tegenwoordige Wetgevende Commissie aangaat, deze zal, zoo men meldt, in twee deelen worden gesplitst. Het eene gedeelte zal eenigermate optreden als Staatsraad, het tweede gedeelte als wetgevende magt. De Voorzitter moet hebben gezegd, bij het instellen der commissie, dat hij daartoe overging, alleen om te toonen, dat hij geenszins voornemens was, om slechts met behulp van de heeren *de Morny* en *de Persigny* te regeren. Voor het overige schijnt het te blijken, dat de heer *L. Napoleon*, bij het ondernemen van den zoo stouten doch met veel beleid ontworpen *coup d'état*, niet heeft geweten welken dezer beide heeren hij aan het hoofd van het ministerie zou plaatsen en ten laatste tot den heer *de Morny* heeft besloten, omdat hij alsdan meer kans meende te hebben van aanhangers te winnen onder de orleanistische partij.

Voor het overige moet de Regering er ernstig over denken om de banden, aan welke de openbare drukpers thans is gelegd, zoodra dit zal kunnen geschieden, eenigermate los te maken. Men vreest, welligt niet geheel ten onregte, dat Frankrijk zich, indien het al te lang zonder dagbladen wordt gelaten, *zich zal gaan vervelen.* Hoe men dat bezwaar denkt te overwinnen, zal echter de tijd leeren. Zoo veel is zeker, dat het Uitvoerende Bewind vooreerst nog geene beoordeeling hoegenaamd van de zijde der openbare drukpers kan gedoogen.

De heer *Roger* is, even als de heer *Thiers*, op vrije voeten gesteld. De laatstgenoemde staatsman moet zeer ter nedergeslagen zijn. In den *Constitutionnel* wordt de spot met hem gedreven en gemeld, dat hij aan eene tongziekte lijdt. Men vindt dit, bij de onmogelijkheid, waarin die staatsman is om openlijk te antwoorden, vrij ongepast van dat bonapartistische hoofdorgaan.

PARIJS, 9 December.

De rust blijft in deze hoofdstad ongestoord voortduren.

— De stad Clamecy heeft zich, zonder tegenstand te bieden, aan de geregelde krijgsmagt overgegeven. De maire dier plaats heeft zich met de insurgenten door de vlugt gered.

— Den 5den dezer is te Madrid in de zitting der Kamer van Gedeputeerden, met 141 tegen 34 stemmen, het voorstel van den heer *Mayans*, om het ministerie in staat van beschuldiging te stellen, verworpen.

LONDEN, 8 December ('s avonds).

De telegraaf van Southampton meldt, dat de westindische stoompaket *Dee* heden ochtend daar is aangekomen, met bijna twee millioenen dollars, waarvan 76,486 doll. voor rente van de mexicaansche schuldbrieven. Als de hoofdinhoud der overgebragte berigten wordt opgegeven, dat Camargo, in het noorden van Mexico, steeds in de magt der opstandelingen was, en dat aan de grenzen van Rio Grande de smokkelhandel nu in 't groot gedreven werd. — Op Jamaica heerschte de cholera op vele plaatsen weder hevig. — In Demerary was het weder voor den oogst gunstig.

— De heden met de *Cambria* te Liverpool ontvangene tijdingen uit Nieuw-York van 25 November behelzen geen belangrijk nieuws. De handels-berigten luiden gunstig. — Met het genoemde vaartuig zijn 607,800 dollars in specie aangebragt.

— Berigten uit Gibraltar van den 1sten dezer, met het stoomschip *Tagus* te Southampton aangebragt, melden, dat de maroccaansche stad Tanger het bombardement, waarmede zij door de fransche vloot bedreigd werd [zie het berigt uit Parijs in ons voorlaatst nummer] ontkomen is. De maroccaansche overheden hebben zich gehaast om aan de eischen van het fransche gouvernement te voldoen, en te dien einde eene overeenkomst met den franschen vlootvoogd *Dubourdieu* gesloten. Dientengevolge zijn in den namiddag van 29 November saluut-schoten gewisseld tusschen het voor Tanger liggende fransche eskader en de batterijen dier stad. Daarna is het fransche admiraal-schip *Henri IV* westwaarts gestevend, met achterlating van vier gewapende stoombooten. — Naar men meldt, is het spoedig treffen van eene overeenkomst, waardoor het bombardement van Tanger verhoed is, voornamelijk toeteschrijven aan de ijverige tusschenkomst van den daar residerenden britschen consul-generaal.

— Het hier gevestigde committé van houders van spaansche fondsen heeft thans een formeel protest opgemaakt tegen het niet opnemen van de helft der onbetaalde 5 pcts. coupons in de schuld-regeling.

— De spaansche gezant, de heer *Isturitz*, is van hier naar Madrid vertrokken.

— Heden hebben de ministers weder een kabinets-raad gehouden. — Lord *Russell* is daarna naar zijn landgoed bij Richmond vertrokken, alwaar hij tot de opening der Parlements-zitting (waarschijnlijk het begin van Februarij) zijn gewoon verblijf zal houden. De minister zal echter herwaarts overkomen, zoo dikwijls zijne tegenwoordigheid hier voor het beleid der staatszaken vereischt zal worden.

Lord *Palmerston* heeft eergisteren een groot diner gegeven, hetwelk de meeste leden van het corps diplomatique, daaronder ook de fransche gezant, hebben bijgewoond.

— Ons ministerieël avondblad behelst heden eene redenering over de jongste gebeurtenissen in Parijs, waarin, gelijk vroeger, de gewelddadige schending der Constitutie afgekeurd wordt, maar aan den anderen kant de moeijelijke en zelfs gevaarlijke toestand, waarin de President *Lodewijk Bonaparte* zich bevond, zeer op den voorgrond gesteld wordt. De schrijver meent, dat het, zoo als de zaken stonden, slechts de vraag was, wie het eerst den slag zou slaan; de President, of de hem vijandige partijen? Indien *Lodewijk Napoleon* hun niet vóór geweest was, zouden zijne tegenstanders hem ten val gebragt, en zelven zich van het oppergezag meester gemaakt hebben, doch niet de noodige kracht hebben bezeten om zich tegenover de vijanden van orde en maatschappelijke veiligheid te doen gelden. „Thans (dus vervolgt onze ministeriële schrijver) blijft voor de fransche natie in de daad geene keus over; zij was, naar het schijnt, weinig ingenomen met de handelingen der Wetg. Vergadering tegen den President, en zag dat die vergadering het er op toelegde om eene bestaande magt omvertewerpen, zonder zelve iets duurzaams daarvoor in de plaats te kunnen stellen. *Hendrik V* is de vertegenwoordiger van het beginsel van het erfelijk regt, en hij heeft eene partij, die hem en zijne regten zeer is toegedaan; maar de partij is eene minderheid, en voor dat hij Frankrijk kan besturen, moeten of hij, of zijne aanhangers, of de meerderheid der fransche natie, hunne gevoelens veranderen. De tak van *Orleans* vertegenwoordigt, niet het beginsel van 't erfelijk regt, maar van de volkskeus. Die keus was in 1830 *voor* dezen tak; maar in 1848 *tegen* hem, en het is niet waarschijnlijk, dat de bevolking in 1852 zich voor hem zal verklaren. De meerderheid van de Wetg. Vergadering kon dus Frankrijk niets aanbieden, om in de plaats te komen van eene verlenging van het bestuur des tegenwoordigen Presidents, dan het vooruitzigt op een burger-oorlog. Het is de vraag, of de ontknooping, indien zij verschoven was, niet bloediger zou geweest zijn, dan zij thans geweest is."

— De beurs was heden weder williger.

BRUSSEL, 9 December.

De Koning is herwaarts gekomen, om in den Raad van ministers voortezitten en om aan eenige personen audientie te verleenen, en heeft zich dadelijk weder naar Laeken begeven. Men schijnt zich op dit oogenblik zoo min mogelijk met de aanzienlijke vreemdelingen, welke hier doortrekken, in aanraking te willen stellen. De buitenlandsche legatien blijven ook zoo veel mogelijk op zich zelven; alleen schijnt er eene onderlinge overeenkomst te zijn getroffen, omtrent de paspoorten van en naar Engeland en Frankrijk.

Aan de fransche grenzen, voornamelijk aan de zijde van Quievrain, worden gedurig personen aangehouden en teruggewezen. In de grensvestingen wordt een gestreng toezigt gehouden, en worden op dit oogenblik de strijdkrachten en middelen van verdediging aan een naauwkeurig onderzoek onderworpen. Men is de grootspraak van den voor drie jaren in Rijssel commanderenden franschen generaal nog niet vergeten, als welke de verovering van Belgie door Frankrijk als eene onderneming deed voorkomen, die hoegenaamd geen bezwaar zoude opleveren; terwijl er nog zoo velen in Frankrijk gevonden worden, door welke het hernemen der Rijn-grenzen als eene hoogst wenschelijke zaak wordt aangemerkt.

De Senaat komt heden weder bijeen. In de afdeelingen worden steeds de handels-tractaten overwogen, welke geene volledige goedkeuring schijnen te kunnen erlangen. De tegenstand ten aanzien van dat, hetwelk met Nederland is gesloten, neemt niet af.

'SGRAVENHAGE, 10 December.

Z. M. heeft den hoofdonderwijzer aan het Instituut voor doofstommen te Groningen, *J. Peters*, benoemd tot broeder der orde van den Ned. Leeuw, tot erkenning van het door hem gedurende 50 jaren met onbezweken ijver en volharding aan dat Instituut gegeven onderwijs. [Uit de Groninger couranten blijkt, dat dit eerbewijs den waardigen man met groote plegtigheid ter hand gesteld is, en dat hem bij die gelegenheid ook door de bestuurders, door de overige onderwijzers en door de leerlingen van het Instituut treffende bewijzen van achting gegeven zijn.]

— Bij de woordenwisselingen, met welke de beraadslaging der Tweede-Kamer over de begrooting voor de Kolonien gisteren zijn begonnen, heeft onder anderen de heer *Baud* verklaard, dat hij zich geenszins heeft geplaatst aan het hoofd eener oppositie, gelijk men dit schijnt te hebben doen voorkomen; maar wel aan het hoofd der ministeriële partij, en dat hij zich ook met de algemeene strekking van het ontworpen reglement op het beheer in O. Indie zal vereenigen; dat hij geenszins is een oudgast naar den ouden trant, maar een voorstander van vrijzinnige begrippen, waarvan, naar zijn inzien, alleen moet worden afgeweken naar gelang de drang der omstandigheden het vordert. Hij heeft volhard bij de meening, dat de denkbeelden van den door hem bedoelden Javaan nopens den toestand van het Christendom, niet overdreven zijn geweest, en heeft gewaagd van drie predikanten te Batavia, welke aan stervenden in het hospitaal toespraak hadden geweigerd.

De heer *Sloet* heeft gezegd, dat naar zijn inzien de beraadslagingen een bewijs hebben opgeleverd, dat er in Indie meer openbaarheid moet plaats hebben in het belang der ambtenaren, en dat, hoe onaangenaam dit ook zijn moge, de minister nog geenszins ontslagen zal zijn, om zich te verantwoorden omtrent het gebeurde met twee ambtenaren, ten aanzien van welke beginselen zijn verkort.

Nadat een voorstel van den heer *van Hall*, om alsnu de algemeene beraadslaging te sluiten, met eene groote meerderheid was verworpen, heeft de heer *v. Hoëvell* zich het zeggen van den heer *Baud* aangetrokken, en dezen afgevraagd, of hij met de vermelding der predikanten, die dienst hadden geweigerd, ook hem had bedoeld. De heer *Baud* heeft daarop geantwoord, dat hij dien spreker buiten de vergadering zou mededeelen wat hem daarvan verhaald was; maar dat hij het voorshands kon verklaren, dat zijn naam niet daarbij was genoemd geworden. De heer *v. Hoëvell* heeft daarin berust.

De minister van Kolonien heeft nog onderscheidene ter spraak gebragte aangelegenheden toegelicht, en onder anderen doen opmerken, dat de zuivere leerstellingen van vele zoogenaamde Christenen dikwerf veel te wenschen overlaten, dat zich soms verdienstelijke zendelingen opdoen, maar dat indien hunne pogingen niet beter slagen, dit geenszins aan de Regering, van welke de rigting van dit onderwijs volstrekt niet kan uitgaan, te wijten is.

Wat betreft de tentoonstelling, heeft de minister te kennen gegeven, dat deswegens de noodige aanschrijvingen zijn gedaan; maar dat het op dit oogenblik moeijelijk is, hier te lande rekenschap te geven omtrent de wijze waarop die in Indie zijn te werk gesteld. Ook ten aanzien van de uitbreiding van den vrijen handel tot de Molukkos heeft de minister erkend, dat dienaangaande toezegging is gedaan; maar aangemerkt, dat bevoegde overheden alsnog te dien opzigte bezwaren hebben geopperd, waarvan het gewigt niet kan worden miskend.

Daarop zijn de algemeene beraadslagingen gesloten, en men tot de overweging van de bijzonderheden overgegaan. Daarbij heeft de heer *Hugenholtz* aanmerking gemaakt op de bezoldiging van den secretaris-generaal, die tevens verlof-tractement geniet als indisch ambtenaar.

De heer *v. d. Linden* heeft het amendement van de commissie, wegens het plaatsen op de begrooting van posten voor subsidien aan de W.-Indische kolonien, verdedigd, en daarbij doen opmerken, dat reeds in 1840 daarop is aangedrongen, op grond dat die subsidien wel is waar uit O.-Indische baten, maar niettemin uit 's Rijks middelen werden betaald.

De heer *Storm van 's Gravesande* heeft, namens de minderheid der commissie, verklaard, dat men zich kon vergenoegen met de toezegging des ministers, dat deze aangelegenheid eerlang bij de wet zoude worden geregeld.

De heer *Jongstra* heeft er op aangehouden, dat al de ontvangsten en uitgaven op de begrooting zouden voorkomen en derhalve ook die van 70 à 80 millioenen voor O. Indie, welke thans buiten de Wetgeving wordt vastgesteld, en waaruit zelfs in het moederland en ten behoeve van hetzelve uitgaven gedaan worden.

De minister heeft het amendement bestreden, en begrepen dat men daarmede de wettelijke regeling van deze aangelegenheid zoude vooruitloopen en de zaak buiten haar geheel brengen.

De heeren *Bachiene* en *de Man* hebben begrepen, schoon het bij het amendement aangenomen beginsel goedkeurende, hetzelve thans niet te moeten toepassen, en nadat beide de leden van de commissie van rapporteurs hun gevoelen nogmaals hadden verdedigd, is het amendement (gelijk gemeld is) verworpen.

De wetten, welke donderdag in beraadslaging zullen worden gebragt, zijn: de begrooting voor het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren voor 1852; de dading, betreffende domaniale eigendommen onder Zaamslag; het overbrengen van fondsen tot herstel van het muntwezen, en de verandering van het derde hoofdstuk der staatsbegrooting over 1851.

'SGRAVENHAGE, 10 December.

Heden worden alhier van Soestdijk gewacht H. M. de Koningin-Moeder en Z. K. H. Prins *Hendrik*. H. M. zal haren intrek nemen op *Buitenrust* aan den Scheveningschen Weg.

Alvorens Soestdijk te verlaten, heeft H. M. een prachtig afscheids-dinér gegeven aan de overheidspersonen van den omtrek, waarbij ook de Commissaris des Konings in de provincie en de Burgemeester tegenwoordig zijn geweest.

HAARLEM, 10 December.

In de vergadering van den Raad dezer Stad is, onder anderen naar aanleiding eener mededeeling van de zijde der provinciale overheid, door den voorzitter voorgedragen om verslag van burgemeester en wethouderen, strekkende tot de oprigting eener Kamer van Koophandel en fabriekwezen, met eene toelage uit de stedelijke geldmiddelen van *f* 390.

Na eene breedvoerige woordenwisseling, wordt tot de oprigting eener dergelijke Kamer besloten, en dat weldra op het Raadhuis eene vergaderplaats zal worden ingeruimd, met eene toelage voor het eerste jaar van *f* 100.

Door burgemeester en wethouderen is voorgedragen om twee vaste commissien te benoemen als, eene voor den Hout en eene voor de fabriekage, waarmede de Raad zich heeft vereenigd. Verder is voorgesteld en goedgekeurd de benoeming eener speciale commissie voor de stedelijke belastingen en zijn tot leden daarvan benoemd de heeren *Quarles van Ufford*, *de Breuk Travaglino*, *Salvador* en *Brink*.

Een nader rekest van bierbrouwers, ter opheffing van de recognitie voor het water uit de Brouwersvaart, wordt gesteld in handen der commissie, welke op een vorig dergelijk rekest reeds advies heeft uitgebragt.

Na voorafgaande beraadslaging en behoudens eenige wijzigingen, zijn goedgekeurd: 1° eene verordening betreffende het ophalen van asch en vuilnis; 2° eene verordening op de afkondiging van plaatselijke verordeningen, waarbij straf is bedreigd en 3° eene verordening op de invordering van plaatselijke belasting.

Vervolgens is men overgegaan tot de behandeling van de instructie voor den secretaris, van welke de elf eerste artikelen zijn goedgekeurd.

Morgen ochtend elf ure zullen de beraadslagingen worden vervolgd.

Op den 9den December is op de algemeene begraafplaats buiten de stad Haarlem, ter aarde besteld het lijk van den letterzetter *Dirk Roovers*, die, in slechts 23jarigen ouderdom, aan zijne betrekkingen is ontvallen. Velen zijner medearbeiders zijn daarbij tegenwoordig geweest en door een hunner, *Cornelis Boss*, op eene gepaste en treffende wijze toegesproken. Het verlies van dezen zooveel belovenden jongen man, onherstelbaar voor zijne diep bedroefde ouders, welker eenige zoon en eenig kind hij was, is ook grievend voor zijne meesters *Johannes Enschedé en Zonen*, die hem hoogachtten en waardeerden en in welker dienst, als ook in die hunner voorgangeren, vader, grootvader en overgrootvader elk gedurende meer dan eene halve eeuw zich, als meesterknechts ter hunner boekdrukkerij, hunne achting en vertrouwen hebben waardig gemaakt.

— Bij herstemming tusschen de heeren *Sarphati* en *Wolterbeek*, te Amsterdam, is de eerstgenoemde, met 163 stemmen van 291 kiezers, tot lid der Provinciale Staten van Noord-Holland verkozen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 10 December. Den 9den dezer in Texel binnengekomen: *Zwaluw*, Visser, *Generaal Michiels*, van Straten, beiden van Batavia; *Activo*, Hus, Havana; *China*, Zeylstra, Newjork; *die Freihändler*, Boydahl, Savanah; *Cornelie*, Vos, Nantes; *Marie Victor*, Despins, Rouaan; *Annette*, Singer, Newcastle. Gisteren nog: *Rafael*, Buikes, Curaçao. Niets uitgezeild. Wind w. z. w.

Den 9den dezer in Helvoet binnengekomen: *Voorwaarts*, Vink, Lissabon; *la Perle*, Codit, *Catharina Elisabeth*, Leever, beiden van Nantes; de stoomb. *Earl Douglas*, Newcastle. In 't gezigt: een americaansch schip. Gisteren nog: *Graaf Dirk III*, van Nouhuis, Batavia; *Richard Anderson*, Coffin, Baltimore; en uitgezeild: de stoomb. *Princes van Oranje*, Vlissingen. Wind z. w.

Den 9den dezer in Brielle niets binnengekomen, doch uitgezeild: de stoomb. *Batavier*, Londen. Wind W.

Den 4den dezer zijn te Triest binnengekomen: *Hendrika Margaretha*, Oldenburger, Amsterdam; *Vriesland*, van der Hof, Liverpool.

Den 6den dezer was op de hoogte van Deal: *Magdalena*, Klein, Amsterdam naar Liverpool.

Den 7den dezer te Portsmouth binnengeloopen: *Strada Verati*, Bianchie, Amsterdam naar Napels; *Anja*, Klein, dito naar Porto; *Dankbaarheid*, Struik, dito naar Bilbao.

Den 7den dezer was op de hoogte van Wight: *Henrica*, de Boer, Amsterdam naar Suriname.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.
10 *December* 1851. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*	
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	56¾	13/16	—	
" "	3	"	65	⅛	65	
" "	4	"	85 15/16	86	—	
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	"	86	—	—	
Handelmaatschappij . .	4½	"	106½	¾	—	
Oost-Indische Leening. .	4	"	—	—	—	
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—	
Leen. " " .	4½	pct.	—	—	—	
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	"	92½	—	—	
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	"	53 5/16	½		p.
" . . .	5	"	—	—	—	
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	"	103¾	104	103¾	
" " 1828/1829.	5	"	102¾	—	—	
Certificat. " 1831/1833.	5	"	—	—	—	
" " 1840. . . .	4	"	85¼	¾	—	
" bij Stieglitz. . .	4	"	85⅜	½	—	
" " " N. .	4	"	—	—		
Inschr. in Assignatiën . .	6	"	—	—	—	
Certific. van " . .	6	"	64½	—	—	
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		146½	—	—	
Obligatiën	4	pct.	76	—	—	
SPANJE, Ardoin van £ 85,		"	15⅛	5/16	—	
" " £ 510,		"	15⅛	5/16	—	
" Onb. Stukk.		"	15⅛	5/16	—	
Obligatiën.	3	"	39	—	—	
" Binnenl.	3	"	34 13/16	35		p.
Passive			4⅞	—	—	
Ardoin Coupon			7 13/16	⅞	—	
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—	
" " " . .	4	"	—	—	—	
" Metalliek . .	5	"	67¼	68¼	68⅛	
" " N. . .	5	"	75¼	¾	—	
" " . .	2½	"	35	⅜	—	
BELGIE, ...		"	—	—	—	
Banc. Belgie	4½	"	—	—	—	
Rothschild, ...	2½	"	45 13/16	46	—	
"	4½	"	—	—	—	
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	"	92	—	—	
" " £ 200	5	"	90¾	—	—	
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	"	33⅜	½	—	
"	4	"	32 13/16	33	32 15/16	
Binnenlandsche à 1 conto	5	"	—	—	—	
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4	"	—	—	—	
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	"	33⅝	—	onbep.	
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¾	"	—	—	—	
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	3	"	22¼	7/16	22⅜	
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			4¼	⅜	—	

Aandeelen Haarlemmer-meer 101¾. Rusland certific. adm. te Londen 5 pc. 100¼; dito 4½ pc. 99½. Spanje uitgest. schuld te Parijs 5. Brazilie geldl. 1839 van £ 100 5 pc. 89¾. Nieuwe 5 pc. Metall. L/a. B. 75⅛ à ⅜. Spanje 1 pc. 15⅝. — Beleening 3. Prolongatie 4,

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit:
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De beurs was heden weder met veel handel, over het algemeen in eene willige stemming.

MADRID, [illegible] 5 pc. 18⅝.
BERLIJN, 8 [illegible] De 4½ pc. leening 100½.
FRANKFORT, 8 December. De 5 pc. Metall. 73. Nederl. 2½ pc. 58½. Spanje 3 pc. 35⅜.
LONDEN, 9 December. De 3 pc. gecons. resc. 97⅝. Mexico 23⅞. Spanje 5 pc. 20½.
PARIJS, 9 December. De 3 pc. renten ex. div. 58 fr. 50; 5 pc. 96 fr. 55. Spanje 3 pc. binnenl. 36⅜.
ANTWERPEN, 9 December. De 5 pc. Belgie (1848) 96½ à 97. Spanje 5 pc. 15⅜.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 10 December. *Tarwe* prijsh. met weinig handel; 126 ℔ b. Pools. *f* 275; 129 ℔ n. Gron. *f* 236; 126 ℔ o. Zeeuws. *f* 245; 125 ℔ jar. dito *f* 237, — *Rogge* in een doen bij partijen afgedaan; in entr.: 122, 123 ℔ Pruis. *f* 198, *f* 200; in cons.: 121 ℔ Pruis. *f* 205. — *Garst* en *Haver* zonder handel.

AMSTERDAM, 10 December. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 33; vliegend *f* 31¾ à *f* 32; op levering weinig handel; p° Mei 1852 *f* 33; p° Sept. en Oct. *f* 34; p° Nov. en Dec. *f* 34¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 33; vliegend *f* 32. *Hennepolie* ord. cond. *f* 38.

NIJMEGEN, 9 December. In den grooten kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier is ll. zondag avond, uit het vroeger vermelde zestal van predikanten, het volgende drietal gemaakt: DD. *J. Hooijkaas Herderschee*, te Edam; *N. Beets*, th. dr. te Heemstede, en *J. Coolhaas van der Woude*, te Nieuw Beerta, met het lot tegen *E. Cats Wór*, te Enkhuizen; en daaruit gisteren avond beroepen de wel-eerwaarde heer JOHANNES HOOIJKAAS HERDERSCHEE, te Edam.

*** NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie brengt bij deze als eene nadere toelichting tot hare Advertentie, wegens de op 23 *December aanstaande* te houden Aanbesteding van verschillende Artikelen, ter kennisse der belanghebbenden, dat zoowel voor GREENEN AMERIKAANSCHE RONDHOUTEN, als voor *Greenen Riga*, door de gegadigden zal kunnen worden ingeschreven, en dat, *bij gelijken prijs* de voorkeur zal worden gegeven aan de *Greenen Americaansche.*

Amsterdam, 9 *December* 1851.
DE MONCHY, Pres.
GOUDSWAARD, Dir. fung. Secr.

Théâtre Français à Harlem.
VENDREDI, 12 DECEMBRE 1851.
LEON
OU UN COEUR DE MÈRE.
Drame Comédie en 5 actes, par Mr. *de Rougemont* et *Scribe.*
On commencera à 7 heures précises.

*** Ondertrouwd:
GRONINGEN, 5 December 1851. A. DEN BREEMS, van *Vlaardingen*, met A. ENSING.
Bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
MEDEMBLIK, 7 December 1851. D. VEENMAN, Onderwijzer, en G. MUUS.

*** Getrouwd:
SIMON JOHANNES BREEM
en
BARBARA ELISABETH VERMAASEN.
'sGRAVENHAGE, 10 December 1851.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON Vrouwe *C. S. P. DE LILLE HOGERWAARD — VAN KERVEL.* Eenige kennisgeving.
ZWOLLE, den 5den December 1851.

*** BEUNINGEN, den 6den December 1851. Heden beviel van een' ZOON *MARIA GRAMSER*, Echtgenoot van J. E. LODER.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *A. E. C. VAN GRIETHUIJSEN*, geliefde Echtgenoot van
OLST, 6 December 1851. JB. MOLL.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *J. L. G. EVERWYN*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
LEERSUM, 6 December 1851. F. MEIJJES.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *J. J. HAZEU, VAN DER THOLL.*
HAARLEM, 6 December 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON Vrouwe *A. H. FRANCK*, geliefde Echtgenoote van
GRAVE, 7 December 1851. W. J. BURGHGRAEF, 1e Luitt. der Artillerie.

*** Mijne Echtgenoote, *E. BOOMSMA*, beviel heden van een' ZOON. J. IDEMA GREIDANUS.
ENKHUIZEN, den 7den December 1851.
Algemeene kennisgeving.

*** ENKHUIZEN, 8 December 1851. Bevallen van een' ZOON *I. A. H. ROLDANUS, JUNG.*

*** Op den 9den December, te BREDA, bevallen van eenen ZOON Vrouwe *J. C. C. VAN OVERVELDT — CECIL.*

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *C. P. M. VAN HATTEM*, geliefde Echtgenoote van C. J. GAADE.
'sGRAVENHAGE, den 9den December 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel vrij voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *J. A. M. VAN DUSSELDORP*, geliefde Echtgenoote van W. LANGEVELD.
LISSE, 9 December 1851.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON, *C. J. G. A. VAN VELSEN*, Echtgenoote van
OVERVEEN, 9 December 1851. W. J. GRIPPELING.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 2den December 1851 is in 'sHAGE overleden, Mejufvrouw ANNE MARGUERITHE WILHELMINE BRAAMS, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

*** Op den 3den December 1851 is overleden, onze geliefde Broeder en Behuwd-Broeder, de Hoog-Geboren Heer Graaf F. G. VAN LIMBURG STIRUM, gepensioneerd Majoor-Ingenieur. *Uit aller naam*,
P. H. Graaf VAN LIMBURG STIRUM.

*** Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, CATHARINA MARIA KOCH, Weduwe *Johann Wilhelm Guise*, in den ouderdom van bijna 97 jaren.
AMSTERDAM, 4 December 1851. G. A. REUVER JR., A. C. REUVER — GUISE.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, onze hartelijk geliefde Zoon, DIRK ROOVERS, in den ouderdom van drie-en-twintig jaren; hij was ons eenig Kind en onze vreugde!
HAARLEM, 4 December 1851. D. ROOVERS. S. ROOVERS, MOORHOFF.

*** Heden overleed na een langdurig lijden, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, CORNELIS ANEMAET, in den ouderdom van ruim 64 jaren.
OUDE TONGE, 5 December 1851. E. S. H. ELAND, Wed. *C. Anemaet.*

*** Na langdurige ongesteldheid overleed heden morgen ten 10 uur, onze waarde Vader en Behuwd-Vader DIRK HONIGH, in den ouderdom van 57 jaren en 10 maanden. *Uit aller naam*,
ZAANDIJK, 5 December 1851. CS. HONIGH DZ.

*** Heden overleed, tot onze innige smart, ons jongste Dochtertje, ADELE OTHELINE AGNES, in den leeftijd van dertien maanden. G. C. VAN DER STAAL.
BOSDAL, bij *Breda*, 6 December 1851. C. S. L. VAN DER STAAL, geb. VAN DEDEM.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze Zoon CORNELIS JAN, na een langdurig en sukkelend lijden, in den ouderdom van even 28 jaren. M. DROOGLEEVER Cz., M. DROOGLEEVER, VAN DONGEN.
LEERDAM, 7 December 1851.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot, ADRIANUS FRANCKEN, in den ouderdom van 74 jaren.
TIEL, 7 December 1851. J. E. BLOM, Wed. *A. Francken.*

*** Heden overleed mijne dierbare en veelgeliefde Echtgenoote, ADRIANA NIESJE WENTEL, na weinige uren te voren ontijdig van een' *dooden* Zoon te zijn verlost. ABR. P. DE LANGE.
SCHOORLDAM, 7 December 1851.

*** Heden avond overleed plotseling tot droefheid van mij en mijnen beiden Kinderen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, DINA BURGERSDIJK, in den ouderdom van bijna 69 jaren, het 42ste onzer gelukkige Echtvereeniging. P. J. BURGERSDIJK.
LEYDEN, 7 December 1851.
Eenige kennisgeving.

*** Voor de treffende bewijzen van deelneming in ons smartelijk verlies, op onderscheiden wijze, persoonlijk en chriftelijk aan ons betoond, breng ik, ook namens mijnen oon, mijnen Stadgenooten, Betrekkingen en Vrienden den hartelijksten dank toe. J. F. VAN OORDT JWZOON.
LEYDEN, 9 December 1851.

*** Voor de bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van den Heer *Johannes Rijshouwer*, betuigen zijne Kinderen en Kindskinderen hunnen opregten dank.
ROTTERDAM, den December 1851.

*** Wordt geadverteerd, dat ten Kantore van de Heeren SCHEURLEER EN ZONEN, te 's Gravenhage, te beginnen met 2 Januarij 1852, zal worden betaald *f* 35-, tegen intrekking van de 65ste Coupon van de Aandeelen in de Negotiatie onder de benaming: *Land is zekere bezitting*, opgerigt in 's Gravenhage, in den jare 1782.

*** Degenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van den Heer JAN SCHIPPER, in leven Reeder van Zeevischschuiten, te Egmond aan Zee, en aldaar op den 20sten November 1851 overleden, gelieven daarvan, vóór- of op den 15den Januarij 1852, opgave of betaling te doen, ten Kantore van de Notarissen A. P. DE LANGE en S. A. DE MORAAZ, te Alkmaar, of aan de Heeren Executeuren Testamentair CORNELIS PLANTEYDT, te Egmond aan Zee, en JACOB KOORN, aan den Helder.

*** Al degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen den Heer Mr. LAURENS BRANDLIGT, in leven Agent van Cazernering en Chocolade Fabrijkant, gewoond hebbende te Leyden, en aldaar op den 29sten November 1851 overleden, worden verzocht daarvan vóór den 1sten Januarij 1852, opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, residerende te Leyden.

*** Een Onderwijzer, nabij Leyden, vraagt ten spoedigste: Een geschikten ONDERMEESTER, liefst van den 3den Rang, bij voorkeur iemand die in 't onderwijs van den Zang kan behulpzaam zijn. Behalve de gewone verpleging zal het Salaris naar bekwaamheden geëvenredigd zijn. Brieven *franco*, onder de Letters V. A., aan P. ENGELS, Boekhandelaar te Leyden.

*** Aan een Instituut in de Provincie Overijssel, verlangt men met Februarij 1852 of vroeger: Een' SECONDANT, van den tweeden Rang, en van de Prot. Godsdienst, bedreven in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen, en bekwaam om zich met het Onderwijs der Wiskunde te belasten. Behalve Kost enz., bedraagt het honorarium *f* 300. Adres, met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter O, bij R. BOELENS, Boekhandelaar te Zwolle.

*** In eene *Tabaks-* en *Kruideniers-Affaire* te Deventer, wordt tegen primo Mei e. k. gevraagd: Een LEERLING, van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de 16 jaren oud, tegen betaling van een matig kostgeld. Hierop reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. D., bij den Boekhandelaar D. J. WILTERDINK, aldaar.

*** SUB-ONTVANGST.

Een Gepensioneerde, Administratieve kennis bezittende, geschikt en genegen, om, tegen billijke tegemoetkoming, als SUB-ONTVANGER werkzaam te zijn, in een plaatsje in het Arrondissement Zutphen, vervoege zich met eigenhandig geschreven *franco* Brief en opgaaf van vroegere en tegenwoordige betrekking, aan het Postkantoor te Zutphen, onder Letters A. D.

*** BOUWKUNDIGEN.

Een JONG MENSCH uit den fatsoenlijken stand, sedert eenige jaren werkzaam geweest in Bouwkundige betrekkingen, als Opzigter, biedt zich als zoodanig aan tegen een gering Salaris, kunnende hij van zijn ijver en bekwaamheid de beste getuigenissen produceren. *Franco* Brieven, onder Letter K., voor den 1sten Januarij 1852, bij den Boekhandelaar W. C. MELLINK, te Zutphen.

*** Eene DERDE MEID, P. G., burgerstand, tegen de 28 of 40 jaren, sterk gezond gestel, eerlijk, goed gedrag en humeur, met zorg en liefde eene hulpbehoevende Dame kunnende behandelen, natte en drooge Wasch, Strijken, Stoppen en Mazen grondig verstaande, kan tegen *f* 70 huur, nu, met Februarij of Mei geplaatst worden. Eigenhandige *franco* Brieven bij J. H. KNOOP, te Haarlem, onder J. C. in te zenden.

Iemand van opgeruimd humeur, beschaafde opvoeding en manieren, minstens twee talen magtig, aan bovenstaande kunnende beantwoorden, kan zich *franco* aanmelden tot voorwaarden alsdan te maken.

*** FRANCK'S GEZONDHEIDS-PILLEN zijn zacht Laxerend, Slijmafdrijvend en nuttig bij Lever-Ongesteldheden. Men adressere zich, *franco*, te Rotterdam, bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, Apotheker.

*** TE HUUR

te Woudenberg, aan de Voorstraat: Een BENEDENHUIS, bevattende drie Kamers, Keuken, Kelder met verdere Gemakken, en eene Schuur, met grooten Tuin; gelegen 20 minuten gaans van den Spoorweg voor *f* 120,— 's jaars. Te bevragen bij den Heer H. GEIJTENBEEK aldaar.

Tegen Februarij of Mei wordt TE HUUR gevraagd: Een WIND-KORENMOLEN. Adres met *franco* Brieven, onder Letter H, bij den Boekhandelaar M. P. LUGHTEN, te Kampen.

*** Te KOOP: Een bijzonder mooije JAGTHOND, in alle deelen goed en van gerenommeerd ras; dezelve kan geprobeerd worden. Brieven *franco*, onder Lett. A., aan de Boekhandelaars A. F. BLANCHE & COMP., te Utrecht.

*** HOUTVERKOOPING te Zuid-Schalkwijk in *het Groote Bosch*, op Vrijdag 12 December 1851, des voormiddags ten 10 ure, van eene groote partij zwaar ESSCHEN, ELZEN, WILLIGEN en ander HAKHOUT, kunnende te Water en te Land worden vervoerd.

*** Men is voornemens op Maandag den 22sten December 1851, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van

den Kastelein *Klaas de Goede*, aan de Schagerbrug in de Zijpe, in het openbaar te verkoopen:

1. Eene kapitale en goed onderhouden HUISMANS-WONING, met BOET, ERF, TUIN, BOSCH, benevens eenige Percelen best WEI- en BOUWLAND, uitmakende de Plaats *ZEESLOT*, te zamen groot 29 Bunders, 47 Roeden, 70 Ellen, staande en gelegen in den Polder E, tusschen de Keijnsmerbrug en Wieringerwaard, aan de Zuid-Oostzijde van de Zijpervaart in de Zijpe, Kadastrale Sectie B, Nummers 29 tot en met 34, 215 tot en met 227, 234 tot en met 238.

2. Eene ARBEIDERSWONING en ERF, annex het voorgaande Perceel, groot 2 Roeden, 70 Ellen, Sectie B, Nummer 228.

3. Eene HUISMANSWONING, met BOET, ERF en eenige Percelen best WEILAND, uitmakende de Plaats *SLUIS-VLIET*, te zamen groot 12 Bunders, 33 Roeden, 60 Ellen, staande en gelegen in den Polder K, nabij de Oudesluis, aan de Noord-Westzijde van de Zijpervaart in de Zijpe, Kadastrale Sectie A, Nummers 564, 565, 566, 576, 577, 578 en 579.

4. Eene HUISMANSWONING, met TUIN, ERF en BOSCHJE, benevens eenige Percelen uitmuntend best WEILAND, uitmakende de Plaats *WELGELEGEN*, te zamen groot 15 Bunders, 74 Roeden, 10 Ellen, gelegen als het voorgaand Perceel, Sectie A, Nummers 598, 599, 601 tot en met 612.

De voorschreven Landerijen kunnen worden aanvaard den 25sten dezer maand December en de Gebouwen op den 1sten Mei 1852.

5. Het REGT VAN TIENDHEFFING over 116 Bunders, 13 Roeden Landerijen en Gronden, zijnde het Bloknummer 9, gelegen in den Polder E, in de Zijpe, tusschen den Keijnsmerweg, de Zijpervaart, de Molentogt en Komanssloot, bij het Kadaster aangewezen in de Sectie B, Nummers 192 tot en met 265, 278 tot en met 289 en 294 tot en met 302.

6. Het REGT VAN TIENDHEFFING over 62 Bunders, 57 Roeden, 60 Ellen Landerijen en Gronden, zijnde het Bloknummer 12, gelegen in den Polder E, in de Zijpe, tusschen de Komanssloot, de Molensloot en den Westfrieschen-Dijk bij de Keins, bij het Kadaster bekend in de Sectie B, Nummers 1 tot en met 44.

De voorschreven Tiendregten zijn inmiddels *Uit de Hand te Koop.*

7. Een RIETBOSCH, groot 73 Roeden, 90 Ellen, gelegen in de Greb, nabij Schoorldam, Gemeente Warmenhuizen, Kadastrale Sectie D, Nummer 329.

Zijnde alles breeder bij Biljetten omschreven.

De Bewijzen van Eigendom en Verkoopsvoorwaarden zullen van heden af ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris C. SIEMERS, gevestigd te Zijpe, bij wien inmiddels nadere informatien te bekomen zijn.

*** P. ENGELS heeft heden uitgegeven:

DE ONVERDRAAGZAAMHEID IN DE GODSDIENST,

LEERREDEN OVER HAND. IX. 1*a*, door **J. H. SCHOLTEN**, Hoogleeraar te Leijden. Prijs *f* —,30.

*** Bij GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, en verder alom te bekomen:

LEEST EN LACHT!

NIEUWSTE ANECDOTENSCHAT VOOR OPGERUIMDEN VAN ZIN.

Een **onontbeerlijk** Boekje voor **Winteravonden** en **op Reis.** Prijs 60 Cent.

Van dit Boekske zijn reeds *duizenden* Exemplaren verkocht, omdat het zoo grappig en zoo aardig is.

*** Door A. TER GUNNE, te *Deventer*, is uitgegeven:

GEMEENZAME BRIEVEN

OVER ONDERWERPEN UIT HET GEBIED DER

NATUURKUNDE

in haren geheelen omvang,

(Physica, Chemie en Geologie)

door G. BISCHOF,

Professor in de Chemie en Technologie aan de Hoogeschool te Bonn.

Uit het Hoogduitsch

door E. C. ENKLAAR.

Met Houtsneêplaatjes in den Tekst,

Eerste tot derde aflevering ieder à 60 Cents.

Dit Werk, dat in een populairen stijl en zonder vertoon van geleerdheid, zaken behandelt, die dagelijks besproken worden en in het gewone leven hare toepassing vinden, mag teregt een onmisbaar Handboek voor ieder, die op den naam van beschaafd aanspraak maakt, genoemd worden. De namen van Schrijver en Vertaler zullen alle verdere aanbeveling wel onnoodig maken.

Voor alle Staatsburgers:

I. Dr. W. J. A. JONCKBLOET. THEOKRATIE EN GRONDWET, eene reeks van Historisch-politische Voorlezingen. *f* 2,30.

Dit Werk zal zeker geene aanbeveling behoeven om de algemeene belangstelling op te wekken. Zoowel voor de aanhangers als de tegenstanders van de partij des Heeren GROEN is het onmisbaar.

Voor Leesgezelschappen:

I. E. SCRIBE. PIQUILLO ALLIAGA, of de Mooren onder Philippus III. Een Spaansch Verhaal, 3 Deelen. . . *f* 11,35.

Voor Leesgezelschappen en Bibliotheken, die op fraaije en soliede Lectuur gesteld zijn, is dit Werk onmisbaar.

II. CAESAR BORGIA. Een Geschiedkundig Verhaal, uit het Engelsch, met eene Voorrede van Dr. W. J. A. JONCKBLOET, 3 Deelen. . . . . *f* 10,90.

Niemand, die eenigen prijs stelt op de hoogte der moderne romantiek te zijn, mag dit Werk onbekend blijven. Het is zeker een der fraaiste en belangrijkste voortbrengsels die dit vak in jaren heeft opgeleverd. Voor soliede Leesgezelschappen is het onmisbaar. Een onpartijdig Recensent zegt er van: „'t Is meesterlijk! Doch genoeg reeds ter aanbeveling van dit werk, dat ook zonder de Voorrede van Prof. JONCKBLOET der lezing dubbel waardig is." (Zie *Tijd*, *Leeskabinet enz.*)

III. F. VON RAUMER. De Vereenigde Staten van Noord-Amerika, 2 Deelen. . . . . *f* 6,60.

Men leze de hoogst gunstige beoordeelingen hiervan in onze geachtste Tijdschriften, die het om strijd als een even nuttig als onderhoudend werk iederen beschaafden Mensch aanbevelen.

Voor Verloskundigen:

I. CHAILLY. Practisch Handboek der Verloskunde, 2 Deelen. Met 216 Plaatjes. . . . . *f* 6,75.

Volgens het oordeel van deskundigen, is dit het voortreffelijkste werk dat in dit vak bestaat, en dat ook wel moeijelijk zal geëvenaard, veel minder overtroffen worden. In Frankrijk is het op hoog gezag voor het openbaar onderwijs aangenomen, en ook hier wordt het door bevoegde Autoriteiten bijzonder geprotegeerd.

DE TIJD.

In de 23e Aflevering van **De Tijd** vindt men, onder meer andere belangrijke Artikelen, een stuk van den meen bekenden Schrijver JEREMIAS GOTTHELF, *De Bezembinder van Rijchiswijl* getiteld en bewerkt C. VAN SCHAICK.

Mr. J. VAN LENNEP heeft voor Aflevering 24 een stuk ten beste gegeven, terwijl de eerste Aflevering van XV en XVI, eene keurige plaat zal bevatten van ALEXANDER V. H., voorstellende *Het Oude en het Nieuwe*

Te gelijk met de 24e Aflevering worden de aandeelen in de Uitloting van Boeken en Platen, behoorend **De Tijd**, aan de Inteekenaren verzonden.

De gelegenheid tot deelneming staat nog alom open.

Het overlijden van den Uitgever J. L. VAN DER VLIET brengt volstrekt geene verandering uitgave van *De Tijd* en *Het Zondagsblad* te weeg, welke beide ondernemingen op naam van de J. L. VAN DER VLIET zullen worden voortgezet.

De Redactie zal steeds zorg dragen **De Tijd** zoo belangrijk en afwisselend mogelijk te maken, hetgeen h gemakkelijker zal vallen, daar vele beroemde letterkundigen bereids hunne medewerking welwillend hebben toeg

---

*** **Bij P. ENGELS, verschijnt heden:**

J. C. HENTZEPETER, Pred. te Katwijk aan Zee,

DRIE GELEGENHEIDS LEERREDENEN. PRIJS *f* —,50

*** Bij den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN, Hartenstraat, het 3de huis van de Keizersgracht, te Amsterdam, ziet het licht en is alom verkrijgbaar gesteld:

BEKNOPTE GESCHIEDENIS DER KERKHERVORMING.

Een Leer- en Leesboekje voor Protestantsche Huisgezinnen, Catechisatien en Zondagsscholen, 184 Bladz. kl. 8°. . . . . *f* —,40.

Bij 25tallen . . . . „ 8,—.

Hetzelfde Werkje op zwaar Velijn Papier in Karton „ —,70.

Bij 12tallen . . . . „ 7,—.

De Uitgever vertrouwt, dat dit Werkje, door een geacht Predikant en Letterkundige vervaardigd, waarin de Kerkhervorming en hare zegenrijke vruchten en fiksche trekken geschetst wordt, zijnen Protestantschen Landgenooten niet onwelkom zijn zal, en door hen wien het uitmuntende Werk van Ds. TER HAAR te kostbaar is, met gretigheid ontvangen zal worden, daar het in denzelfden geest geschreven is.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden:

ALMANAK IN MINIATUUR

VOOR

KINDEREN.

UITGEGEVEN DOOR

T. VAN SPALL en P. J. V. DUSSEAU.

Voor 1852, 10de Jaarg. Met vier Plaatjes.

Prijs ingenaaid 40 Centen, in Karton 50 Centen, verguld op Sneé in Koker 80 Centen.

*** **NIEUWE WERKEN. 1851.**

Uitgegeven bij B. DEKEMA, te Utrecht.

I. ***HACKLÄNDER***, Handel en Wandel; vertaald door S. W. MOULIN. 2 Deelen. . . . . . . *f* 4,80.

II. ***IDA VAN DÜRINGSFELD***, een Winter aan het Meer van Genève; door C. M. MENSING. *f* 3,25

III. **LUIMIGE VERHALEN**, door een Neefje van Klikspaan. . . . . *f* 2,00.

IV. ***HOOFT GRAAFLAND***, de Staatsschulden getoetst aan de beginselen der Staatshuishoudkunde. *f* 1,80.

Men zie hiervan de gunstige beoordeelingen:

In *Themis*, 12e Jaargang 1851, N°. 2, van Bladz. 321—333, in *het Tijdschrift* van Mr. *Sloet tot Oldhuis*, Deel VII, Stuk I, Blz. 122—140 en in *het Zondagsblad*, van 31 Aug. 1851, N°. 140.

V. ***C. VAN REES***, Verhandeling over de aanwijsing der politike Gronden en Maximen van de Republike van Holland en West-Friesland, van PIETER DE LA COURT. . . . . *f* 2,40.

VI. **Prof. *BUFF***, Voorlezingen op het gebied der Natuurkunde van onzen Aardbol; door Dr. J. H. VAN DEN BROEK. . . . . *f* 2,50.

Men zie hiervan de gunstige beooordeling in het Repertorium, van 1851, N°. 46.

*** Op heden is bij JOHs. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel, van de Pers gekomen en alom verzonden:

C. VREEDE, het Batig Saldo van NEÊRLANDSCH INDIË,

in Brieven aan een Lid der Staten-Generaal, groot 8°. *f* —,75.

Bovengenoemden debiteren met succes:

I. Dr. F. JUNGHUHN, Reis van Java naar Europa, met de Engelsche Overlandpost, in 1848, met 4 gekleurde en 2 uitslaande Platen, roijaal formaat. . *f* 2,90.

II. D. C. STEYN PARVÉ, het Koloniaal Monopoliestelsel, getoetst aan Geschiedenis en Staatshuishoudkunde. **Nader toegelicht door den Schrijver.** Gr. 8°. *f* 5,80.

III. HET BESTUUR van den afgetreden Gouverneur-Generaal J. J. ROCHUSSEN, beoordeeld door het Dagblad **„de Indiër"**. Met Portret en fac-similé, roijaal formaat. . . . . *f* 1,20.

*** Bij GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, ziet het licht:

LEERBOEK DER PATHOLOGISCHE ANATOMIE,

DOOR DR. A. FÖRSTER.

Uit het Hoogduitsch vertaald door Dr. M. IMANS. Met 4 Steendrukplaten. Prijs *f* 4,80.

Prof. DONDERS zegt in de *Geneesk. Courant* van 23 Nov. j. l., van dit Werk o. a. het volgende:

„ Alle eischen, die ik aan een bruikbaar en doelmatig handboek meen te moeten stellen, vindt men in FöRSTER'S Werk vereenigd; scherpte en juistheid in opvatting en onderscheiding, klaarheid in beschrijving en betoog, beknoptheid in vorm, stelselmatigheid in behandeling, gelijkmatige waardering der deelen van het geheel, grondige kennis, uit aanschouwing geboren, weinig oorspronkelijkheid, geen streven naar oorspronkelijkheid hoegenaamd. Ziedaar zoo vele titels van aanbeveling."

„ Het behoeft geen betoog, dat FöRSTER ons een Leerboek heeft geschonken, hetwelk wij in handen wenschen van geneeskunstoefenaren en studenten.

*** Bij C. VAN DER POST JR., te Utrecht, komt van de

H. J. ROIJAARDS, DE HERVORMDE DIAKO en de CONCEPT-ARMENWET van 1851.

NEÊRLANDS VRIJHEID bedreigd door het O van Wetten op de Geneeskunde. à 25 Cents.

A. ELINK STERK JR., nadere Toelichting v tenswaardige bijzonderheden en Geschilpunten betr HEEMRAADSCHAPPEN. à *f* 1,60.

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN & BIBLIOTHEE

ziet bij den Boekhandr. JOHs. ROEM, te Alkm het licht:

I. **DE MUSKETIER**, Schetsen uit de Geschi der grondvesting van ***BATAVIA*** 1618 — door J. KRABBENDAM Rz., à *f* 3,50.

II. **HET HUIS TE LAEGH** of *de Witte W* 1600 — 1626, door *denzelfden.* 2 Deelen, à

*** Bij P. H. VAN DEN HEUVELL, te Leiden, de pers gekomen, en alom *ten vervolge* verzonden:

A. von HUMBOLDT, KOSMOS. **WERP EENER NATUURKUNDIGE WER BESCHRIJVING.** Naar het Hoogduitsch door M. BEIMA. 3de Deel, 2de Aflevering.

ERFENISSEN.

Bij LOMAN & REUDLER, te Amsterdam, en alom is verkrijgbaar gesteld:

VERDEELING VAN ERFENISSEN. Hul voor degenen die iets te verwachten of na te lat ben. Met eenen Stamboom, ter berekening van de waarin men kan erven. . . . . Prijs

---

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonho op heden uitgegeven en verzonden:

I. ***ABB. VAN TOORENENBERGE*** **ZENDINGZAAK DE WEGBEREIDING DEN HEER!** Een woord van opwekking; gede ten voordeele voor den opbouw der Herv. Kerk te H **bergen**, en gedeeltelijk ter ondersteuning van he **DELING-GENOOTSCHAP.**

Prijs 40 Centen.

II. **Dr. *K. W. IDELER.*** Beschouwing **GODSDIENSTIGEN WAANZIN.** Eene Bijdr de beoordeeling van de Godsdienstige Geschillen tegenwoordigen tijd. Naar het Hoogd. door **Dr. DONKERSLOOT.** *Tweede Afdeeling.* Prijs *f*

De twee Afdeelingen *compleet*, 574 bladz. com druk. Prijs *f* 5.

*** Bij J. H. GEBHARD & C°. (Leliegracht te Amsterdam, is verschenen:

Mr. *C. W. OPZOOMER*, DE WEG DE TENSCHAP. Een Handboek der Logica. *Twee* gr. 8°. . . . . Prijs

De eerste druk was binnen weinige weken uitve Deze tweede druk is met een *Overzigt* vermeerder de koopers van de eerste uitgave afzonderlijk verkr

Voorts is onder meerdere uitgegeven:

Mr. *C. W. OPZOOMER*, Het Wezen der In *één Deel compleet*, gr. 8°. . . . . Prijs

——————————, Het Burgerlijk boek. Deel 1 en 2, gr. 8°. . . . . Prijs

——————————, Aanteekening Wet, houdende algemeene bepalingen, gr. 8°. Prij

Mr. *J. L. DE BRUIJN KOPS*, Begins Staathuishoudkunde. *Tweede druk*, 12°. Prijs

——————————, Beschou over het Armwezen, 12°. . . . . Prijs 6

——————————, Over Belasting als middel van Plaatselijke Inkomsten. Pr

Mr. *A. J. B. STOFFELS*, De Wetge de Octrooijen, voor Uitvinding, Verbetering en Invoering, gr. 8°. . . . . Prijs

Mr. *G. J. A. FABER*, De Regeling der laardij aan Regt en Wet getoetst, gr. 8°. Prijs 75

Mr. *W. C. D. OLIVIER*, De Beperkin den Eigendom door het Politie-Regt, gr. 8°. Prijs

Inhoud van dit Werk: I. Van Politie regteli perkingen van den Eigendom in het algemeen. II. en Visscherij; 2 Verveeningen en Ontgrondingen rassen; 3 Mijnen en Steengroeven; 4 *Landhuisho a* van de Beperkingen van den Eigendom van of Houtgewas aan particulieren toekomende, *b* wassen, *c* Paardenfokkerij - Stieren, *d* Fonds va Landbouw; 5 Politie der Wegen, Beplantingen, Bo en Sloopen; 6 Brandpolitie; 7 Politie op Nering Bedrijven; 8 Rivier- en Waterregt; 9 Eigendoms king ten gevolge van Dijkregt; 10 Beperking van Eigendom der Goederen aan Gemeenten en openbare stichten toebehoorende.

VERZAMELING VAN NEDERLANDSCHE P ZA-STUKKEN van 1229 — 1476 naar tijdsorde rangschikt, kl. 8°. . . . . Prijs *f*

Belangrijk voor beoefenaars der Oud - Nederlan Letterkunde, Gymnasien, Instituten enz.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN